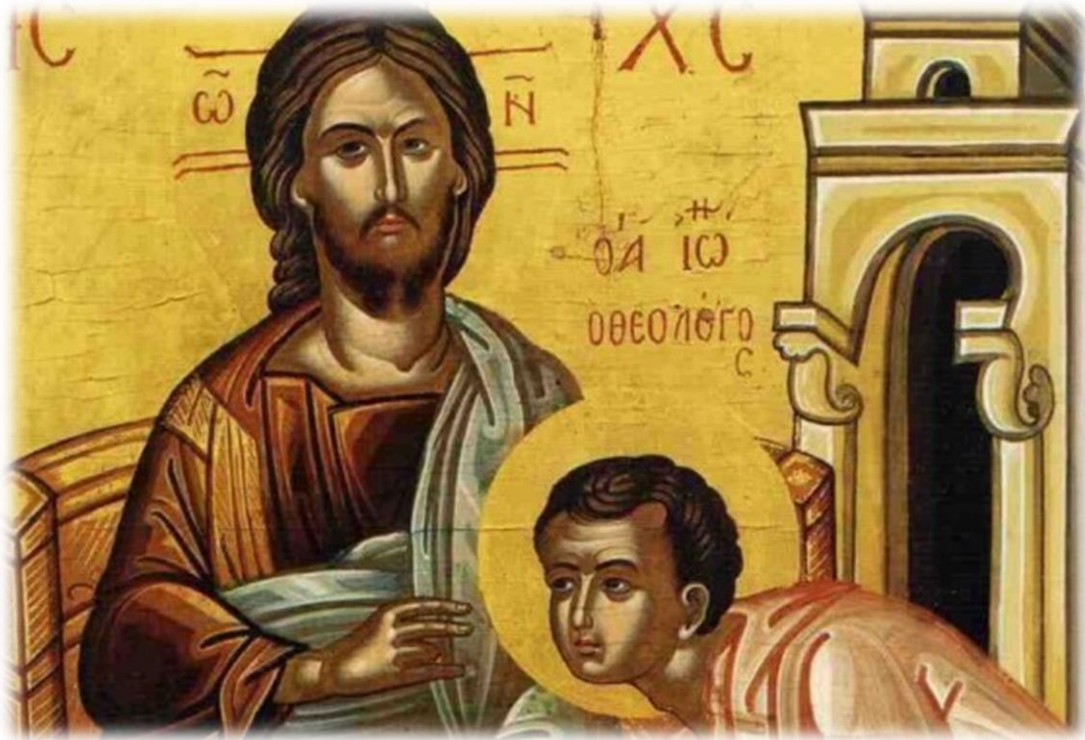

Τα σημάδια της αληθινής υποταγής.

Από τη Φιλοκαλία.

Υπακοή.

Εκείνος που ασκεί αληθινή υπακοή πρέπει, όπως νομίζουμε, να φυλάει οπωσδήποτε τις εξής πέντε αρετές.

Πρώτη, την πίστη, να έχει δηλαδή καθαρή και ειλικρινή πίστη προς τον πνευματικό του πατέρα, τόσο πολύ ώστε να νομίζει ότι βλέπει το Χριστό και ότι σ' Αυτόν υποτάσσεται, όπως λέει ο Κύριος Ιησούς: «Όποιος ακούει εσάς ακούει εμένα, κι όποιος απορρίπτει εσάς απορρίπτει εμένα· κι όποιος απορρίπτει εμένα, απορρίπτει αυτόν που με απέστειλε» (Λουκ. 10, 16)· επίσης: «Ό,τι δεν προέρχεται από πίστη είναι αμαρτία» (Ρωμ. 14:23).

Δεύτερη, την αλήθεια· να είναι δηλαδή αληθινός στα έργα και στους λόγους και στην ακριβή εξομολόγηση των λογισμών του. Γιατί λέει ο Ψαλμωδός: «Θεμέλιο των λόγων σου είναι η αλήθεια» (Ψαλμ. 118:160), και: «Ο Κύριος αρέσκειται στην αλήθεια» (Ψαλμ. 30:24). Και ο Χριστός λέει: «Εγώ είμαι η αλήθεια» (Ιω. 14:6)· μάλιστα λέγεται και Αυτοαλήθεια.

Τρίτη αρετή, να μην κάνει το δικό του θέλημα – γιατί, λέει, είναι ζημία στον υποτακτικό να κάνει το θέλημά του –, αλλά πάντοτε να το κόβει θεληματικά, χωρίς δηλαδή να αναγκάζεται από τον πνευματικό του πατέρα.

Τέταρτη, να μην αντιλέγει και να μη φιλονεικεί καθόλου, γιατί η αντιλογία και η φιλονεικία δεν είναι των ευσεβών. Όπως γράφει και ο ιερότατος Παύλος: «Αν είναι κανένας φιλονεικός, εμείς πάντως δεν έχουμε τέτοια συνήθεια, ούτε οι Εκκλησίες του Θεού» (Α΄ Κορ. 11:16). Το να αντιλέγει λοιπόν κανείς και να φιλονεικεί προέρχεται από φρόνημα δεμένο με απιστία και υπερηφάνεια, όπως έχει λεχθεί ότι ο υπερήφανος αντιλέγει έντονα. Ισχύει και το αντίθετο, δηλαδή το να μην αντιλέγει κανείς και να μη φιλονεικεί προέρχεται από πιστή και ταπεινή διάθεση.

Πέμπτη αρετή που πρέπει να φυλάει ο υποτακτικός είναι η ακριβής και ειλικρινής εξομολόγηση στον γέροντα. Λέει ο θείος Δαβίδ: «Αποφάσισα να φανερώσω στον Κύριο την ανομία μου, κατηγορώντας τον εαυτό μου, και Συ συγχώρησες» κλπ. (Ψαλμ. 31:5). Και ο Ιωάννης της Κλίμακος λέει: «Μώλωπες που φανερώνονται, δε θα προχωρήσουν στο χειρότερο, αλλά θα θεραπευθούν».

Εκείνος που κρατά αυτή την πεντάδα των αρετών με σοφία και επιμέλεια, ας γνωρίζει χωρίς ν' αμφιβάλλει ότι θα επιτύχει από εδώ ακόμα σαν αρραβώνα τη μακαριότητα των δικαίων.

Και αυτά μεν είναι τα χαρακτηριστικά της αξιομνημόνευτης υπακοής, τα οποία είναι ένα είδος ρίζας και θεμελίου. Άκουσε τώρα και ποιοι είναι οι κλάδοι και ο καρπός και η οροφή. Μας λέει ο Ιωάννης της Κλίμακος: «Από την υπακοή γεννιέται η ταπείνωση, από την ταπείνωση η διάκριση, από τη διάκριση η διόραση, και από αυτήν η προόραση», η οποία είναι έργο μόνο του Θεού και τη δωρίζει, σαν δώρο εξαιρετικό και υπερφυσικότατο, σ' εκείνους που θεοποιούνται και γίνονται μακάριοι.

Εκτός από αυτά, γνώριζε και τούτο· ανάλογα με την ακρίβεια της υποταγής σου βλαστάνει μέσα σου η ταπείνωση, και πάλι ανάλογα με την ταπείνωσή σου η διάκριση, ομοίως και οι άλλες αρετές. Και ν' αγωνίζεσαι με όλη σου τη δύναμη να τρέχεις χωρίς να πλανάσαι το δρόμο της υπακοής. Και έτσι θα φτάσεις ασφαλώς και στην προχωρημένη αρετή.

Αν όμως χωλαίνεις κάπου στο στάδιο της υποταγής, να ξέρεις ότι δεν θα τελειώσεις καλά τον υπόλοιπο δρόμο που ξεκίνησες, δηλαδή την κατά Χριστόν πολιτεία, ούτε θα στεφανωθείς με το στεφάνι που δίνουν στους νικητές. Αλλά η υπακοή και τα γνωρίσματά της που είπαμε, να σου είναι ένα είδος οδηγός, όπως στους ναυτικούς αυτό που κοιτούν για να κρατούν ίσια την πορεία τους.

Έτσι κοιτάζοντας σταθερά σ' αυτήν θα μπορέσεις να περάσεις το μέγα πέλαγος των αρετών και να ρίξεις άγκυρα στο ατάραχο λιμάνι της απάθειας. Κι αν σου συμβεί και καμιά θύελλα ή τρικυμία, αυτή θα οφείλεται σε παρακοή σου. Γιατί, όπως λένε οι Πατέρες, εκείνον που έχει αληθινή υπακοή ούτε ο ίδιος ο διάβολος δεν μπορεί να τον βλάψει.

**Από το βιβλίο: ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ, Τόμος Ε'.
Εκδόσεις "Το περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 2002. «Μέθοδος
και κανόνας ακριβής για όσους διαλέγουν την ησυχαστική και
μοναστική ζωή», σελ. 31.**

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>